MA Sahitya e (280)

Set No. 1 **Question Booklet No.**

14P/251/5

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No. | | | | | | | | | |

Roll No. (Write the digits in words) ....

Serial No. of OMR Answer Sheet ....

Day and Date ....

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only ***blue/black ball-point pen*** in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope.*
3. *A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.*
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space prvided above.
5. *On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.*
6. *No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Queston Booklet.*
7. *Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfairmeans.*
8. *Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.*
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only **OMR** ***Answer Sheet*** at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24 *[उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।]*

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

14P/251/5

No. of Questions : 150

प्रश्नों की संख्या : 150

Time : 2 Hours | ***Full Marks : 450***

समय : 2 घण्टे | ***पूर्णाङ्क : 450***

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries **3 (Three)** marks. ***One mark will be deducted for each incorrect answer***. **Zero** mark will be awarded for each unattempted question.

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें। प्रत्येक प्रश्न **3** (तीन) अंकों का है। *प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा।* प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक ***शून्य*** होगा।

(2) If more than one alternative answers seem to be approximate to the correct answer, choose the closest one.

यदि एकाधिक वैकल्पिक उत्तर सही उत्तर के निकट प्रतीत हों, तो निकटतम सही उत्तर दें।

1. 'ह्लादैकमयीम्' इति कस्य विशेषणम् ?

(1) नियतिकृतनियमरहिताम् (2) अनन्यपरतन्त्राम्

(3) निर्मितिम् (4) नवरसरुचिराम्

2. काव्यलक्षणे विशेष्यभूतं किम् ?

(1) अदोषौ (2) शब्दार्थौ (3) सगुणौ (4) अनलङ्कृती

3. यं विना काव्यं न प्रसरति स काव्यहेतुः कः ?

(1) निपुणता (2) शक्तिः (3) अभ्यासः (4) अन्यःकश्चित्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

4. उत्तमकाव्यं किं कथ्यते ?

(1) गुणीभूतव्यङ्ग्यम् (2) शब्दचित्रम् (3) अर्थचित्रम् (4) ध्वनिकाव्यम्

5. 'विनिर्गतं मानदम्' इति कीदृशं काव्यम् ?

(1) अर्थचित्रम् (2) शब्दचित्रम् (3) उत्तमकाव्यम् (4) मध्यमकाव्यम्

6. वाच्य एव वाक्यार्थ इति केषां मतम् ?

(1) अभिहितान्वयवादिनाम् (2) अन्विताभिधानवादिनाम्

(3) आकांक्षाभास्यत्ववादिनाम् (4) लक्ष्यत्ववादिनाम्

7. 'पश्य निश्चलनिष्पन्दा' इत्यादि पद्ये व्यञ्जकत्वं कस्य ?

(1) वाच्यार्थस्य (2) लक्ष्यार्थस्य (3) व्यङ्ग्यार्थस्य (4) सर्वेषाम्

8. वैयाकरणैः कीदृशः शब्दः ध्वनिरित्युच्यते ?

(1) स्फोटव्यञ्जकः (2) अव्यक्तः शब्दः (3) अनुकरणात्मकः शब्दः (4) अन्यःकश्चन

9. 'सर्वेषां प्रायशो.....मपीष्यते' इत्यत्र मध्ये किम् ?

(1) शब्दानाम् (2) अर्थानाम् व्यञ्जकत्वम्

(3) वाच्यानाम् (4) वाचकानाम्

10. शब्दानां प्रवृत्तिः किम्विधा ?

(1) त्रितयी (2) पञ्चतयी (3) द्वितयी (4) चतुष्टयी

11. आरोपिता क्रिया का ?

(1) अभिधा (2) लक्षणा (3) व्यञ्जना (4) तात्पर्या

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

12. सिद्धः उपाधिः कतिविधः ?

(1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) पञ्चविधः

13. अपोहः शब्दार्थः कस्य मते ?

(1) नैयायिकस्य (2) मीमांसकस्य (3) जैनस्य (4) बौद्धस्य

14. स्वसिद्धये पराक्षेपः कस्यां लक्षणायाम् ?

(1) उपादानलक्षणायाम् (2) लक्षणलक्षणायाम्

(3) गौण्याम् (4) भागलक्षणायाम्

15. 'पीनो देवदत्तो दिवा न भुक्ते' इति कस्य विषयः ?

(1) प्रत्यक्षस्य (2) अनुमानस्य (3) उपमानस्य (4) अर्थापत्तेः

16. सादृश्यसम्बन्धेन लक्षणा का ?

(1) लक्षणलक्षणा (2) उपादानलक्षणा (3) भागलक्षणा (4) गौणी लक्षणा

17. कतिविधा लक्षणा स्वीक्रियते ?

(1) चतुर्विधा (2) पञ्चविधा (3) षड्विधा (4) त्रिविधा

18. लक्षणायाः प्रयोजनं कया वृत्त्या प्रतिपाद्यते ?

(1) अभिधया (2) लक्षणया (3) व्यञ्जनया (4) तात्पर्यया

19. लक्षणायाः प्रयोजनस्यापि लक्षितत्वे को दोषः ?

(1) असिद्धिः (2) अनवस्था (3) आत्माश्रयः (4) अन्यः कश्चन

collegedunia
India's largest Student Review Platform

20. 'रामार्जुनगतिस्तयोः' इत्यत्रार्थविशेषनिर्णयः केन ?

(1) संयोगेन (2) विप्रयोगेण (3) साहचर्येण (4) विरोधितया

21. 'मित्रो भाति' इत्यत्र मित्रशब्दार्थः कः ?

(1) सूर्यः (2) सखा (3) इन्द्रः (4) वरुणः

22. कः काकुशब्दार्थः ?

(1) शब्दः (2) वर्णः (3) पदम् (4) ध्वनेर्विकारः

23. गुणीभूतव्यङ्ग्यं काव्यं किम् ?

(1) उत्तमम् (2) मध्यमम् (3) शब्दचित्रम् (4) अर्थचित्रम्

24. शब्दचित्रकाव्यस्य किमुदाहरणम् ?

(1) स्वच्छन्दोच्छलद्...... (2) विनिर्गतं मानदम्.....

(3) न्यक्कारो ह्ययमेव मे..,....... (4) यद्वञ्चनाहितमतिः.........

25. देशवैशिष्ट्याद् व्यङ्ग्यार्थप्रतीतिः कुत्र ?

(1) उद्देशोयं सरस........... (2) नुदत्यनार्द्रमनाः.............

(3) श्रूयते समागमिष्यति.............. (4) अन्यत्र यूयं कुसुमावचायम्...........

26. कीदृशे काव्ये रसादिरलङ्कारः ?

(1) यत्र अप्राधान्यम् (2) यत्र प्राधान्यम् (3) यत्र उभयम् (4) यत्र न किञ्चित्

27. रसनिरूपणे चित्रतुरगन्यायोपयोगः केन कृतः ?

(1) शङ्कुकेन (2) लोल्लटेन (3) मम्मटेन (4) अभिनवगुप्तेन

collegedunia
India's largest Student Review Platform

28. भावकत्वव्यापारं रसविवेचने कः स्वीकरोति ?

(1) शङ्कुकः (2) भट्टनायकः (3) लोल्लटः (4) अभिनवगुप्तः

29. अभिनवगुप्तमते रसो विभावादिभिः कीदृशः ?

(1) जन्यते (2) ज्ञाप्यते (3) लक्ष्यते (4) व्यज्यते

30. काव्ये अलौकिकचमत्कारकारी कः ?

(1) अलङ्कारः (2) गुणः (3) रसः (4) स्थायिभावः

31. शृङ्गाररसः कतिविधः ?

(1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) पञ्चविधः

32. 'ग्रीवाभङ्गाभिरामम्......' इत्यत्र को रसः ?

(1) वीरः (2) भयानकः (3) बीभत्सः (4) रौद्रः

33. वीररसस्य कः स्थायिभावः ?

(1) हासः (2) रतिः (3) शोकः (4) उत्साहः

34. शोकः कस्य रसस्य स्थायिभावः ?

(1) हास्यस्य (2) करुणस्य (3) वीरस्य (4) शान्तस्य

35. देवादिविषया रतिः किमुच्यते ?

(1) भावः (2) रसः (3) अलङ्कारः (4) गुणः

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

36. किंविषया रतिः व्यक्ता शृङ्गाररसः ?

(1) देवविषया (2) गुरुविषया (3) कान्ताविषया (4) नृपविषया

37. अर्थशक्त्युद्भवध्वनेः कति भेदाः ?

(1) दश (2) एकादश (3) नव (4) द्वादश

38. ध्वनेः प्रधानाः भेदाः कियन्तः ?

(1) अष्टादश (2) पञ्चदश (3) द्वादश (4) चतुर्दश

39. कस्माष्टौ प्रकाराः भवन्ति ?

(1) गुणीभूतव्यङ्ग्यस्य (2) उत्तमकाव्यस्य

(3) शब्दचित्रस्य (4) अर्थचित्रस्य

40. शब्दचित्रकाव्यस्य कुत्र काव्ये समावेशः ?

(1) ध्वनिकाव्ये (2) गुणीभूतव्यङ्ग्ये (3) अवरकाव्ये (4) अन्यत्र क्वचित्

41. 'ते दृष्टिमात्रपतिता अपि.....' इत्यादि कीदृशं काव्यम् ?

(1) अर्थचित्रम् (2) शब्दचित्रम् (3) उत्तमम् (4) मध्यमम्

42. रसापकर्षकः काव्ये कः ?

(1) गुणः (2) दोषः (3) ध्वनिः (4) अन्यः कश्चन

43. 'कार्त्तार्थ्यं लभते कदा' इत्यत्र को दोषः ?

(1) निहतार्थत्वम् (2) निरर्थकत्वम् (3) अश्लीलत्वम् (4) श्रुतिकटुत्वम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

44. गच्छतीत्यर्थे 'हन्ति' इत्यस्य प्रयोगे कृते दोष: क: ?

(1) असमर्थत्वम् (2) नेयार्थत्वम् (3) अनुचितार्थत्वम् (4) निरर्थकत्वम्

45. 'ज्योतिरुद्गमभासिभि:' इत्यस्य 'कमलै:' इत्यर्थे प्रयोगे को दोष: ?

(1) श्रुतिकटुत्वम् (2) क्लिष्टत्वम् (3) विधेयाविमर्श: (4) विरुद्धमतिकृत्वम्

46. समासमात्रगता: दोषा: कति ?

(1) द्वौ (2) त्रय: (3) चत्वार: (4) पञ्च

47. आशी:परम्परां वन्द्यां कर्णे कृत्वा कृपां कुरु' इत्यत्र 'वन्द्याम्' इत्यस्य कतिविघोऽर्थ: ?

(1) द्विविध: (2) त्रिविध: (3) चतुर्विध: (4) षड्विध:

48. कुन्तकस्य काव्यशास्त्रीय: ग्रन्थ: क: ?

(1) काव्यालङ्कार: (2) अलङ्कारसर्वस्वम् (3) वक्रोक्तिजीवितम् (4) काव्यादर्श:

49. चन्द्रालोक: कस्य ?

(1) अप्पय्यदीक्षितस्य (2) जगन्नाथस्य (3) आनन्दवर्धनस्य (4) जयदेवस्य

50. लोचननाम्नी टीका कस्य ग्रन्थस्य ?

(1) काव्यप्रकाशस्य (2) साहित्यदर्पणस्य (3) ध्वन्यालोकस्य (4) रसगङ्गाधरस्य

51. कादम्बरी कीदृशं काव्यम् ?

(1) कथा (2) आख्यायिका (3) नाटकम् (4) प्रकरणम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

52. 'औचित्यविचारचर्चा' केन विरचिता ?

(1) दण्डिना (2) भामहेन (3) क्षेमेन्द्रेण (4) विश्वनाथेन

53. क: रसत्वं प्रतिपद्यते ?

(1) विभाव: (2) अनुभाव: (3) व्यभिचारिभाव: (4) स्थायिभाव:

54. काव्यदोषेषु अप्रतीतत्वस्य कोऽर्थ: ?

(1) शास्त्रमात्रप्रसिद्धत्वम् (2) लोकमात्रप्रसिद्धत्वम्

(3) लोकशास्त्रोभयप्रसिद्धत्वम् (4) अप्रसिद्धत्वमात्रम्

55. 'वागर्थाविव.........वागर्थप्रतिपत्तये' इत्यस्य पूर्ति: केन पदेन ?

(1) शब्दार्थौ (2) सम्पृक्तौ (3) सञ्जातौ (4) सम्भूतौ

56. 'वाक्यं रसात्मकं काव्यम्' इति लक्षणं केन कृतम् ?

(1) विश्वनाथेन (2) जगन्नाथेन (3) आनन्दवर्धनेन (4) जयदेवेन

57. काव्यदोषेषु पदसमासोभयगतदोषा: कति ?

(1) त्रयोदश (2) चत्वार: (3) पञ्च (4) षट्

58. 'न्यक्कारो ह्ययमेव मे यदरय:......' इत्यत्र को दोष: ?

(1) विरुद्धमतिकृत्त्वम् (2) नेयार्थत्वम्

(3) अप्रतीतत्वम् (4) अविमृष्टविधेयांशत्वम्

59. मम्मट: कीदृश: काव्यशास्त्रकार: ?

(1) ध्वनिवादी (2) रीतिवादी (3) वक्रोक्तिवादी (4) रीतिवादी

collegedunia
India's largest Student Review Platform

60. महाकाव्येषु अध्यायस्य किं नाम ?

(1) उल्लास: (2) विराम: (3) पर्व (4) सर्ग:

61. रूपकेषु अभिनय: कस्माद् वेदाद् गृहीत: ?

(1) ऋग्वेदात् (2) यजुर्वेदात् (3) सामवेदात् (4) अथर्ववेदात्

62. काव्येषु किमस्ति 'रम्यम्' ?

(1) गद्यकाव्यम् (2) नाटकम् (3) चम्पूकाव्यम् (4) पद्यकाव्यम्

63. काव्यप्रकाशस्य सप्तमे उल्लासे को विषयो निरुपित: ?

(1) रस: (2) गुण: (3) अलङ्कार: (4) दोष:

64. अलङ्कारनिरुपणं काव्यप्रकाशस्य कस्मिन्नुल्लासे ?

(1) चतुर्थे (2) सप्तमे (3) षष्ठे (4) दशमे

65. काव्यप्रकाशस्य 'प्रदीप' नाम्नी टीका केन विरचिता ?

(1) माणिक्यचन्द्रेण (2) गोविन्दठक्कुरेण (3) नागेशेन (4) विश्वनाथेन

66. कालिदासस्य कोऽलङ्कार: प्रसिद्धतम: ?

(1) उत्प्रेक्षा (2) उपमा (3) श्लेष: (4) अतिशयोक्ति:

67. पदलालित्यं कस्य महाकवे: अतिप्रसिद्धम् ?

(1) दण्डिन: (2) सुबन्धो: (3) भारवे: (4) माघस्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

68. काव्यालङ्कारग्रन्थस्य रचयिता कः ?

(1) वामनः (2) मुकुलभट्टः (3) जगन्नाथः (4) भामहः

69. 'मृच्छकटिकम्' कीदृशं रूपकम् ?

(1) नाटकम् (2) प्रकरणम् (3) व्यायोगः (4) समवकारः

70. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य इतिवृत्तं कस्माद् गृहीतम् ?

(1) कूर्मपुराणात् (2) स्कन्दपुराणात् (3) पद्मपुराणात् (4) ब्रह्माण्डपुराणात्

71. महाकविबाणविरचिता 'आख्यायिका' का ?

(1) कादम्बरी (2) वासवदत्ता (3) वेमभूपालचरितम् (4) हर्षचरितम्

72. ग्राम्यत्वं कस्योक्तौ गुणः ?

(1) उत्तमस्य (2) मध्यमस्य (3) अधमस्य (4) सर्वस्य

73. सञ्चार्यादेर्विरुद्धस्य बाध्यत्वोक्तिः कीदृशी ?

(1) गुणाधायिका (2) दोषाधायिका (3) अदोषमात्रम् (4) न किञ्चित्

74. माधुर्यगुणस्य द्रुतिकारणत्वं कुत्र ?

(1) सम्भोगशृङ्गारे (2) विप्रलम्भशृङ्गारे (3) वीरे (4) भयानके

75. श्रुतिमात्रेण शब्दादर्थप्रत्ययो यत्र स गुणः कः ?

(1) माधुर्यम् (2) ओजः (3) प्रसादः (4) अन्यः कश्चन

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

76. कालिदासकाव्ये कस्य गुणस्य प्राचुर्यम् ?

(1) प्रसादस्य (2) माधुर्यस्य (3) ओजसः (4) अन्यस्य

77. वीररसे को गुणः ?

(1) माधुर्यम् (2) ओजः (3) अन्यःकश्चन (4) प्रसादः

78. भवभूतिः कुत्र कालिदासम् अतिशेते ?

(1) मालतीमाधवे (2) महावीरचरिते (3) उत्तररामचरिते (4) अन्यत्र

79. 'अस्त्युत्तरस्यां दिशि.....' इति पद्यं कुत्र ?

(1) रघुवंशे (2) मेघदूते (3) मालविकाग्निमित्रे (4) कुमारसम्भवे

80. 'कश्चित् कान्ता-विरहगुरुणा......प्रमत्तः' केन पूरणीयम् ?

(1) स्वप्रभावात् (2) स्वस्य गेहात् (3) स्वाभिमानात् (4) स्वाधिकारात्

81. नारदस्य वर्णनं कुत्र ?

(1) किरातार्जुनीये (2) कुमारसम्भवे (3) शिशुपालवधे (4) हरविजये

82. पूर्वोत्तरभागयोः कस्य काव्यस्य विभागः प्रसिद्धः ?

(1) कुमारसम्भवस्य (2) रघुवंशस्य (3) मेघदूतस्य (4) किरातार्जुनीयस्य

83. काव्यप्रकाशस्य कस्मिन् उल्लासे गुणनिरुपणम् ?

(1) सप्तमे (2) अष्टमे (3) नवमे (4) दशमे

collegedunia
India's largest Student Review Platform

84. कति रुपकाणि सन्ति ?

(1) अष्ट (2) नव (3) दश (4) एकादश

85. अर्थान्तरन्यासालङ्कारः कतिविधः ?

(1) एकविधः (2) द्विविधः (3) त्रिविधः (4) चतुर्विधः

86. अभङ्ग-सभङ्गभेदौ कस्य ?

(1) उपमायाः (2) उत्प्रेक्षायाः (3) वक्रोक्तेः (4) श्लेषस्य

87. वामनादीनां मते कति रीतयः ?

(1) तिस्रः (2) चतस्रः (3) पञ्च (4) षट्

88. अर्थे सत्यर्थभिन्नानां वर्णानां पुनः श्रुतौ कोऽलङ्कारः ?

(1) रुपकम् (2) यमकम् (3) श्लेषः (4) उपमा

89. 'पृथुकार्त्तस्वरपात्रम्.....' इत्यत्र कोऽलङ्कारः ?

(1) सभङ्गश्लेषः (2) अभङ्गश्लेषः (3) रूपकम् (4) अतिशयोक्तिः

90. श्रौती आर्थी इति भेदद्वयं कस्य ?

(1) यमकस्य (2) रूपकस्य (3) उत्प्रेक्षायाः (4) उपमायाः

91. शाकुन्तलस्य प्रथमेऽङ्के शिवस्य कति मूर्त्तयः निर्दिष्टाः ?

(1) सप्त (2) अष्टौ (3) नव (4) दश

collegedunia
India's largest Student Review Platform

92. 'श्रुतिविषयगुणा या स्थिता व्याप्य विश्वम्' इति केयं मूर्त्तिः ?

(1) पृथिवीमूर्त्तिः (2) यजमानमूर्त्तिः (3) वायुमूर्त्तिः (4) आकाशमूर्त्तिः

93. उपमावाचकशब्दप्रयोगाभावे कीदृशी उपमा ?

(1) वाचकलुप्तोपमा (2) मालोपमा (3) उपमानलुप्तोपमा (4) धर्मलुप्तोपमा

94. 'मुखचन्द्रः' इत्यत्र कोऽलङ्कारः ?

(1) उपमा (2) रूपकम् (3) यमकम् (4) श्लेषः

95. अनन्वयालङ्कारः कदा भवति ?

(1) उपमानोपमेययोरेकत्वे (2) तयोर्भिन्नत्वे

(3) इवादिशब्दलोपे (4) उपमानलोपे

96. 'अर्थगौरवम्' कस्य प्रसिद्धम् ?

(1) माघस्य (2) कालिदासस्य (3) भारवेः (4) श्रीहर्षस्य

97. कारणं विनैव कार्योत्पत्तिवर्णने कोऽलङ्कारः ?

(1) विशेषोक्तिः (2) रूपकम् (3) उत्प्रेक्षा (4) विभावना

98. शकुन्तलायाः सखी का ?

(1) प्रियम्वदा (2) मालविका (3) मालती (4) गौतमी

99. वक्तृबोद्धव्यादीनां कुत्र वृत्तौ विशेषेण उपयोगः ?

(1) अभिधायाम् (2) लक्षणायाम् (3) व्यञ्जनायाम् (4) अन्यस्याम्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

100. काव्यस्य उत्तमोत्तमभेद: कस्य मते ?

(1) विश्वनाथस्य (2) मम्मटस्य (3) रुय्यकस्य (4) जगन्नाथस्य

101. कार्यकारणयोर्यत्र पौर्वापर्यविपर्यय: तत्र कोऽलङ्कार: ?

(1) विभावना (2) विशेषोक्ति: (3) अतिशयोक्ति: (4) समासोक्ति:

102. नाटकेषु कति सन्धय: भवन्ति ?

(1) चत्वार: (2) पञ्च (3) त्रय: (4) षट्

103. नाटकेषु अन्त्य: सन्धि: क: ?

(1) मुखम् (2) प्रतिमुखम् (3) गर्भ: (4) निर्वहणम्

104. बह्वीषु क्रियासु एकस्मिन् कर्त्तरि कोऽलङ्कार:

(1) रुपकम् (2) अतिशयोक्ति: (3) दीपकम् (4) यमकम्

105. ध्वन्यालोकस्य रचयिता क: ?

(1) विश्वनाथ: (2) जगन्नाथ: (3) भामह: (4) आनन्दवर्धन:

106. नाट्यसिद्धान्तविषयक: प्रथमो ग्रन्थ: क: ?

(1) दशरुपकम् (2) भावप्रकाशनम् (3) नाट्यशास्त्रम् (4) नाट्यदर्पण:

107. दशरुपकस्य 'अवलोक' नाम्नी वृत्ति: केन विरचिता ?

(1) धनञ्जयेन (2) धनिकेन (3) विश्वेश्वरेण (4) अन्येन केनचित्

collegedunia.com
India's largest Student Review Platform

108. रससूत्रं केन ग्रथितम् ?

(1) भरतेन (2) भामहेन (3) आनन्दवर्धनेन (4) मम्मटेन

109. 'अभिधावृत्तिमातृका' कस्य ग्रन्थः ?

(1) मम्मटस्य (2) जगन्नाथस्य (3) अभिनवगुप्तस्य (4) मुकुलभट्टस्य

110. 'अभिनवभारती' कस्य ग्रन्थस्य टीका ?

(1) दशरुपकस्य (2) नाट्यशास्त्रस्य (3) काव्यादर्शस्य (4) ध्वन्यालोकस्य

111. दण्डिविरचितः अलङ्कारशास्त्रीयो ग्रन्थः कः ?

(1) रसगङ्गाधरः (2) काव्यालङ्कारः (3) काव्यमीमांसा (4) काव्यादर्शः

112. शकुन्तलायाः पुत्रस्य किं नामधेयम् ?

(1) भरतः (2) जयन्तः (3) गौतमः (4) भार्गवः

113. अभिज्ञानशाकुन्तले कः अङ्कः श्रेष्ठः ?

(1) प्रथमः (2) द्वितीयः (3) तृतीयः (4) चतुर्थः

114. सामान्यस्य विशेषेण समर्थने कोऽलङ्कारः ?

(1) उपमा (2) अर्थान्तरन्यासः (3) उत्प्रेक्षा (4) अतिशयोक्तिः

115. 'ग्रीवाभङ्गाभिरामम्........' इत्यादिपद्यं कुत्र लभ्यते ?

(1) नैषधीयचरिते (2) उत्तररामचरिते (3) शिशुपालवधे (4) अभिज्ञानशाकुन्तले

collegedunia
India's largest Student Review Platform

116. सकलप्रयोजनमौलिभूतं काव्यप्रयोजनं किम् ?

(1) यश: (2) व्यवहारज्ञानम् (3) रसास्वाद: (4) अन्यत् किमपि

117. 'निश्शेषच्युतचन्दनम्' इत्यादिपद्यं कस्य काव्यस्योदाहरणम्

(1) मध्यमस्य (2) उत्तमस्य (3) शब्दचित्रस्य (4) अर्थचित्रस्य

118. यत्र काव्ये स्फुटालङ्कारविरह: तस्य किमुदाहरणम् ?

(1) स्वप्नेषु समरेषु त्वाम्..... (2) द्वयं गतं सम्प्रति...........

(3) य: कौमारहर: स एव........ (4) अनुरागवती सन्ध्या.........

119. 'सुभगसलिलावगाहा:......' इति पद्ये कस्य वर्णनम् ?

(1) हेमन्तस्य (2) शिशिरस्य (3) वसन्तस्य (4) ग्रीष्मस्य

120. शाकुन्तले कुलपति-शब्देन कोऽभिधीयते ?

(1) दुष्यन्त: (2) कण्व: (3) विदूषक: (4) तापस:

121. 'मलिनमपि हिमांशोर्लक्ष्म.......करोति'–कथं पूरणीयम् ?

(1) बोधम् (2) शोभाम् (3) सर्वम् (4) लक्ष्मीम्

122. 'अधर: किसलयराग:.......' इत्यनेन कस्या: वर्णनम् ?

(1) प्रियम्वदाया: (2) शकुन्तलाया: (3) गौतम्या: (4) अनसूयाया:

123. 'अर्थो हि कन्या परकीय एव'–कस्येयमुक्ति: ?

(1) कण्वस्य (2) सूत्रधारस्य (3) विदूषकस्य (4) दुष्यन्तस्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

124. शकुन्तलया दुष्यन्तस्य विवाहः कीदृशः ?

(1) गान्धर्वः (2) आर्षः (3) प्राजापत्यः (4) ब्राह्मः

125. 'परिहासविजल्पितं सखे.....' इत्यादिवचनं कं प्रति ?

(1) दुष्यन्तं प्रति (2) विदूषकं प्रति (3) सूतं प्रति (4) सेनापतिं प्रति

126. काव्यरचनया अनर्थनिवारणं कस्य ?

(1) कालिदासादेः (2) मयूरादेः (3) धावकादेः (4) अन्यस्य

127. काव्यप्रकाशस्य कस्मिन् उल्लासे रसनिरूपणम् ?

(1) तृतीये (2) चतुर्थे (3) पञ्चमे (4) षष्ठे

128. सिद्धः उपाधिः कतिविधः ?

(1) द्विविधः (2) त्रिविधः (3) चतुर्विधः (4) पञ्चविधः

129. पदार्थप्राणप्रदः उपाधिः कः ?

(1) गुणः (2) जातिः (3) क्रिया (4) द्रव्यम्

130. कस्मात् कारणाद् दुष्यन्तः शकुन्तलां विस्मृतवान् ?

(1) लोभात् (2) द्वेषात् (3) मोहात् (4) शापात्

131. 'क्षौमं केनचिदिन्दुपाण्डु' इत्यादिकं कस्मै दत्तम् ?

(1) गौतम्यै (2) शकुन्तलायै (3) प्रियम्वदायै (4) अनसूयायै

collegedunia
India's largest Student Review Platform

132. अभिज्ञानशाकुन्तले भरतवाक्यं केन व्याहृतम् ?

(1) दुष्यन्तेन (2) कण्वेन (3) विदूषकेण (4) कालिदासेन

133. धनिकेन मङ्गलस्य किं फलम् उक्तम् ?

(1) विघ्नध्वंस: (2) ग्रन्थसमाप्ति: (3) निर्विघ्नसमाप्ति: (4) अन्यत् किमपि

134. ताण्डवशब्दार्थ: क: ?

(1) नृत्तम् (2) नाट्यम् (3) नृत्यम् (4) वृत्ति:

135. किं सङ्कीर्णरूपकम् ?

(1) नाटकम् (2) प्रकरणम् (3) व्यायोग: (4) नाटिका

136. अवस्थानुकृतिशब्देन किमभिधीयते ?

(1) नृत्यम् (2) नाट्यम् (3) नृत्तम् (4) प्रहसनम्

137. कतिविधं कथावस्तु रूपके भवति ?

(1) द्विविधम् (2) त्रिविधम् (3) चतुर्विधम् (4) एकविधम्

138. मुख्यं कथावस्तु किमुच्यते ?

(1) प्रासङ्गिकम् (2) आधिकारिकम् (3) अवस्था (4) अर्थप्रकृति:

139. भाविनोऽर्थस्य सूचकं किम् रुपके ?

(1) पताकास्थानकम् (2) बिन्दु: (3) प्राप्त्याशा (4) सन्धि:

collegedunia
India's largest Student Review Platform

140. त्रिवर्गशब्देन किमुच्यते ?

(1) धर्मार्थकामाः (2) अर्थकाममोक्षाः (3) धर्मकाममोक्षाः (4) ऋग्यजुःसामवेदाः

141. अवान्तरार्थविच्छेदे अच्छेदकारणं किम् ?

(1) बीजम् (2) बिन्दुः (3) पताका (4) प्रकरी

142. अर्थप्रकृतयः कति ?

(1) चतस्रः (2) तिस्रः (3) पञ्च (4) षट्

143. 'नियताप्तिः' का ?

(1) कार्यावस्था (2) अर्थप्रकृतिः (3) विमर्शसन्धिः (4) पताका

144. बिन्दुयत्नयोः समन्वयः कुत्र सन्धौ भवति ?

(1) मुखसन्धौ (2) प्रतिमुखसन्धौ (3) गर्भसन्धौ (4) निर्वहणसन्धौ

145. अर्थप्रकृतीनाम् अवस्थाभिः यथासंख्येन समन्वये किं भवति ?

(1) सन्धिः (2) नियताप्तिः (3) पताकास्थानकम् (4) बीजसमुत्पत्तिः

146. पञ्चसन्धिषु तृतीयः कः ?

(1) मुखसन्धिः (2) प्रतिमुखसन्धिः (3) गर्भसन्धिः (4) निर्वहणसन्धिः

147. मुखसन्धेरङ्गानि कियन्ति ?

(1) दश (2) एकादश (3) द्वादश (4) त्रयोदश

collegedunia
India's largest Student Review Platform

148. दृष्टनष्टस्य बीजस्यान्वेषणे कः सन्धिः ?

(1) मुखसन्धिः (2) गर्भसन्धिः (3) प्रतिमुखसन्धिः (4) निर्वहणसन्धिः

149. काव्यरचनया कालिदासेन किं फलं लब्धम् ?

(1) यशः (2) अर्थः (3) अनर्थनिवारणम् (4) व्यवहारज्ञानम्

150. काव्यप्रकाशमङ्गलपद्ये 'निर्मितिम्' इत्यस्य कति विशेषणानि ?

(1) त्रीणि (2) चत्वारि (3) पञ्च (4) षट्

collegedunia
India's largest Student Review Platform

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

collegedunia
India's largest Student Review Platform

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 10 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।

2. परीक्षा भवन में ***लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त,*** लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।

3. ***उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।***

4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।

5. ***उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।***

6. ***ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।***

7. ***उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।***

प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।

9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।

10. ***ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।***

11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।

12. परीक्षा के उपरान्त ***केवल ओ एम आर उत्तर-पत्र*** परीक्षा भवन में जमा कर दें।

13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।

14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का/की, भागी होगा/होगी।

collegedunia
India's largest Student Review Platform